

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

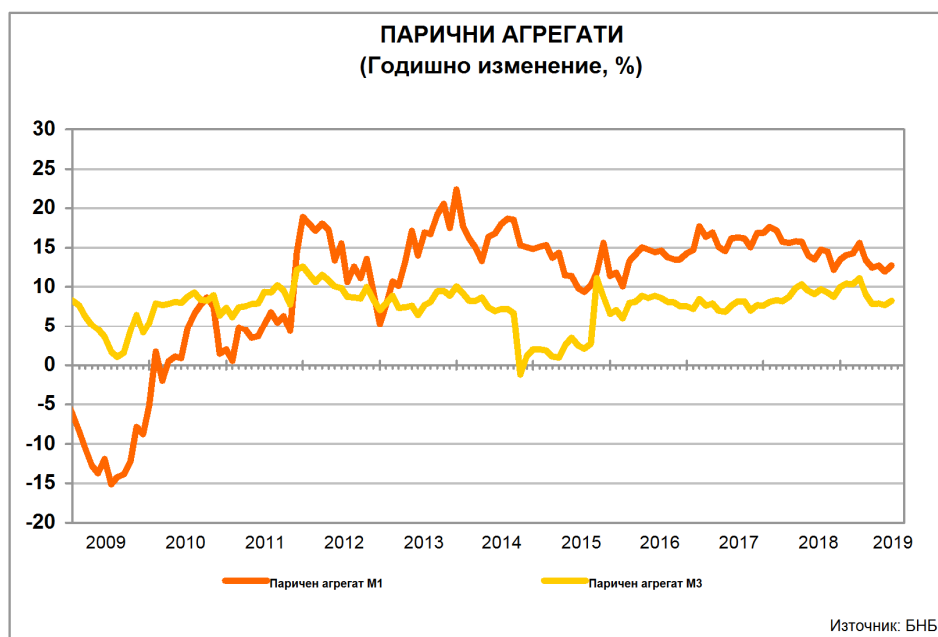
23 октомври 2019 г.

12:00 ч.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ¹
Септември 2019 г.

През септември 2019 г. *широките пари* (паричния агрегат $M3^2$) се увеличават на годишна база с 8.3% при 7.7% годишното нарастване през август 2019 година. В края на септември 2019 г. *широките пари* са 99.207 млрд. лв. (85.7% от БВП³) при 98.507 млрд. лв. към август 2019 г. (85.1% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат $M1^4$, се увеличава през септември 2019 г. с 12.8% на годишна база (12% годишен ръст през август 2019 година).

Графика 1

¹ Пълният комплект от таблици за паричната статистика, както и методологическите бележки, се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика/ Парична и лихвена статистика/ Парична статистика*. За периодите август 2018 г. - август 2019 г. и февруари 2018 г. - май 2019 г. са направени ревизии на кредитите, съответно според целта на използване и качеството им. Данните за кредитите според целта на използване за периода декември 2015 г. - юли 2018 г. предстои да бъдат допълнително ревизирани. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.

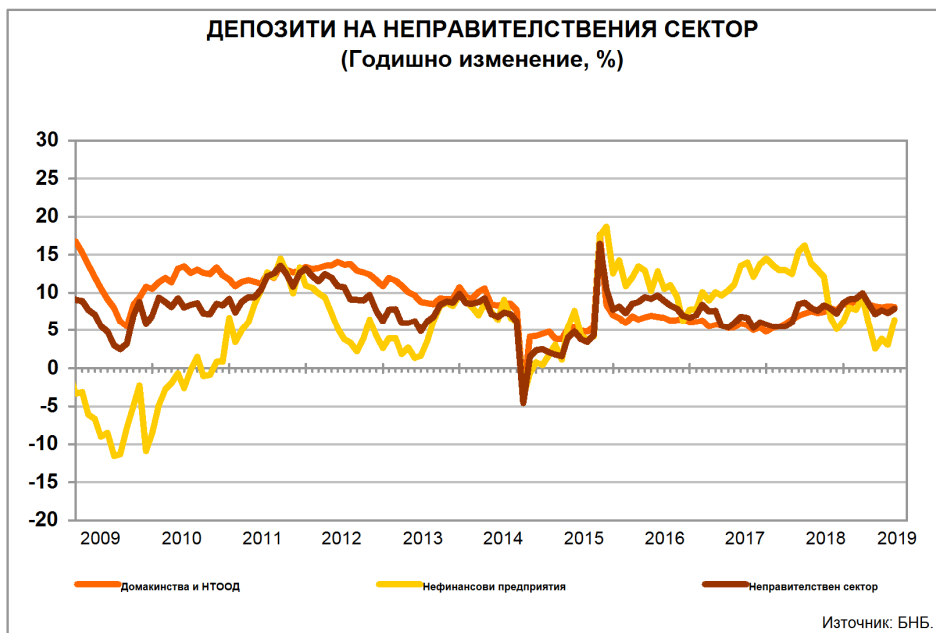
² Паричният агрегат $M3$ включва паричен агрегат $M1$, депозити с договорен матуритет до 2 г., депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца, и търгуеми инструменти (издадени дългови ценни книжа до 2 години, акции/дялове на фондовете на паричния пазар и репо-сделки).

³ При БВП за 2019 г. в размер на 115.729 млрд. лв. (прогнозни данни на БНБ).

⁴ Паричният агрегат $M1$ включва най-бързоликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън *Парично-финансови институции* и *овърнайт-депозити* в левове и чуждестранна валута).

В края на септември 2019 г. депозитите⁵ на неправителствения сектор⁶ са 82.375 млрд. лв. (71.2% от БВП), като годишното им увеличение е 7.9% (7.3% годишно повишение през август 2019 година). Депозитите на *Нефинансови предприятия* са 25.377 млрд. лв. (21.9% от БВП) в края на септември 2019 година. В сравнение със същия месец на 2018 г. те се увеличават с 6.4% (3.1% годишно повишение през август 2019 година). Депозитите на *финансовите предприятия* нарастват със 17.2% на годишна база през септември 2019 година (29.7% годишно повишение през август 2019 г.) и в края на месеца достигат 3.111 млрд. лв. (2.7% от БВП). Депозитите на *Домакинства и НТООД* са 53.887 млрд. лв. (46.6% от БВП) в края на септември 2019 година. Те се увеличават с 8.2% спрямо същия месец на 2018 г. (8.2% годишен ръст през август 2019 година).

Графика 2

Нетните вътрешни активи са 61.755 млрд. лв. в края на септември 2019 година. Те се увеличават с 11.9% спрямо същия месец на 2018 г. (10.6% годишно повишение през август 2019 година). В края на месеца основният им компонент – *вътрешният кредит*, възлиза на 61.160 млрд. лв. и нараства спрямо септември 2018 г. с 9% (7.5% годишно увеличение през август 2019 година). През септември 2019 г. вземанията от неправителствения сектор⁷ се увеличават със 7%, като достигат 62.375 млрд. лв. (6% годишно увеличение през август 2019 година).

В края на септември 2019 г. кредитите за неправителствения сектор са 60.731 млрд. лв. (52.5% от БВП) при 59.932 млрд. лв. към август 2019 г. (51.8% от БВП). През септември 2019 г. те се увеличават на годишна база със 7.1% (6% годишно повишение през август 2019 година). Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно и от нетните продажби на кредити от *Други парично-финансови институции (Други ПФИ)*, чиито обем за последните дванадесет месеца е 383.8 млн. лева. На годишна база

⁵ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁶ Неправителственият сектор обхваща сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества и пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества и пенсионни фондове*) и сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

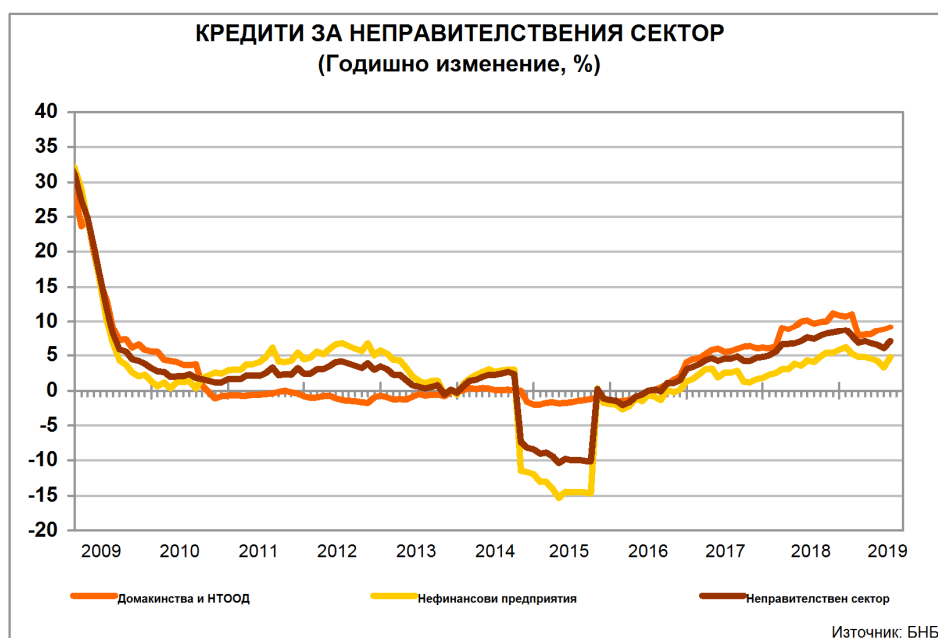
⁷ Вземанията от неправителствения сектор по инструменти включват кредити, репо-сделки, ценни книжа, различни от акции, и акции и други капиталови инструменти.

продадените кредити⁸ от *Други ПФИ* са 399.5 млн. лв. (в т. ч. 11.4 млн. лв. през септември 2019 година), а обратно изкупените кредити – 15.7 млн. лв. (през септември 2019 г. няма обратно изкупени кредити).

Кредитите за *Нефинансови предприятия* нарастват с 4.8% на годишна база през септември 2019 г. (3.3% годишно повишение през август 2019 г.) и в края на месеца достигат 34.127 млрд. лв. (29.5% от БВП). Кредитите за *Домакинства и НТООД* са 23.377 млрд. лв. (20.2% от БВП) в края на септември 2019 година. Спрямо същия месец на 2018 г. те се увеличават с 9.1% (8.8% годишно повишение през август 2019 година). В края на септември 2019 г. *жилищните кредити* са 10.358 млрд. лв. и нарастват на годишна база с 13.6% (13.2% годишно увеличение през август 2019 година). *Потребителските кредити* възлизат на 11.119 млрд. лв. и се увеличават с 10.9% спрямо септември 2018 г. (10.5% годишно повишение през август 2019 година). На годишна база *другите кредити*⁹ намаляват с 40.4% (39.2% годишно понижение през август 2019 г.), като достигат 552.4 млн. лева.

Кредитите, предоставени на финансови предприятия, са 3.227 млрд. лв. (2.8% от БВП) в края на септември 2019 година. В сравнение със септември 2018 г. те се увеличават със 17.9% (17.4% годишно повишение през август 2019 година).

Графика 3

⁸ Включват се всички кредити, които са прехвърлени на трети лица и са изключени от балансите на парично-финансовите институции. Задбалансово отчитаните позиции не попадат в обхвата на паричната статистика.

⁹ В показател *други кредити* се включват и средствата, отпуснати на сдруженията на собствениците по *Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради*.

В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ¹⁰ БНБ събира информация за всички балансови показатели на ПФИ, включително информация за кредитите, които са реструктурирани¹¹ или са необслужвани¹². Предоставяната от банките информация за тези кредити е агрегирана поради това, че за целите на паричната и на лихвената статистика не се събират детайлни данни за кредитите по срокове на просрочие.

В съответствие с международната практика отчитането за паричната статистика се различава от това за надзорни цели, включително при отчитането на кредитите, които са реструктурирани или са необслужвани. Подробна информация относно отчетните правила за целите на паричната статистика се съдържа в методологическите бележки към данните.

Нетните чуждестранни активи са 59.178 млрд. лв. в края на отчетния месец при 58.897 млрд. лв. в края на август 2019 година, като нарастват с 6.4% в сравнение със септември 2018 г. (6.8% годишно повишение през август 2019 година). През септември 2019 г. *чуждестранните активи* се увеличават с 5.3% (5.4% годишен ръст през август 2019 г.), като достигат 68.796 млрд. лева. *Чуждестранните пасиви* са 9.618 млрд. лв. и на годишна база намаляват с 1.2% (2.7% годишно понижение през август 2019 година).

---

¹⁰ Регламент (ЕО) №1017/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно консолидирания баланс на сектор "Парично-финансови институции" (ЕЦБ/2013/33) и Регламент (ЕО) №1072/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно статистика за лихвените проценти, прилагани от парично-финансовите институции по депозити и кредити на домакинства и нефинансови предприятия (ЕЦБ/2013/34).

¹¹ Реструктурирани кредити са тези, които са определени като реструктурирани експозиции съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 на Комисията от 16 април 2014 година за определяне, в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета, на техническите стандарти за изпълнение по отношение на предоставянето на информация от институциите на надзорните органи.

¹² Необслужвани са кредитите, които отговарят на поне едно от условията по член 178 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ

(Годишно изменение, %)

	2016	2017	2018	Август 2019	Септември 2019	
					Салдо (млн. лева)	Годишно изменение (%)
КОМПОНЕНТИ НА МЗ						
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	7.6	7.7	8.8	7.7	99,207	8.3
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	13.5	16.9	12.2	12.0	58,505	12.8
1.1. Пари извън ПФИ	12.2	10.9	10.0	9.9	16,750	10.0
1.2. Овърнайт депозити	14.2	19.6	13.1	12.9	41,755	14.0
2. М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	2.0	-1.9	4.7	2.2	40,701	2.4
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	0.9	-1.9	5.5	1.4	28,938	1.6
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	4.7	-2.0	2.7	4.2	11,763	4.5
3. МЗ - М2(=3.1.)	30.9	-21.6	-99.3	-100.0	0	-100.0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	30.9	-21.6	-99.3	-100.0	0	-100.0
ИЗТОЧНИЦИ НА МЗ						
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	22.3	4.0	8.4	6.8	59,178	6.4
1.1. Чуждестранни активи	17.5	2.7	8.3	5.4	68,796	5.3
1.2. Чуждестранни пасиви	-2.5	-3.9	7.8	-2.7	9,618	-1.2
2. НЕТНИ ВЪТРЕШНИ АКТИВИ (=2.1.+2.2.)	-3.6	8.0	7.8	10.6	61,755	11.9
2.1. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.1.+2.1.2.)	-4.2	6.7	7.5	7.5	61,160	9.0
2.1.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ¹	-129.8	149.4	-212.1	39.9	-1,214	43.3
2.1.2. Вземания от неправителствения сектор ²	1.8	4.5	8.9	6.0	62,375	7.0
2.2. ДРУГИ ПОЗИЦИИ³	23.4	46.9	17.7	178.5	594	163.2
ДЕПОЗИТИ⁴ И КРЕДИТИ НА НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИЯ СЕКТОР						
ДЕПОЗИТИ⁴ (=1+2+3)	7.0	6.2	7.3	7.3	82,375	7.9
1. Нефинансови предприятия	6.3	13.8	5.2	3.1	25,377	6.4
2. Финансови предприятия	18.1	-26.9	16.9	29.7	3,111	17.2
3. Домакинства и НТООД	6.6	5.4	7.7	8.2	53,887	8.2
КРЕДИТИ (=1+2+3)	1.5	4.7	8.4	6.0	60,731	7.1
1. Нефинансови предприятия	0.1	1.6	5.4	3.3	34,127	4.8
2. Финансови предприятия⁵	27.1	51.8	23.7	17.4	3,227	17.9
3. Домакинства и НТООД (=3.1.+3.2.+3.3.+3.4.)	2.0	6.0	11.2	8.8	23,377	9.1
3.1. Овърдрафт	-8.7	-5.3	2.2	0.5	1,347	0.1
3.2. Жилищни кредити	1.8	7.4	-0.5	13.2	10,358	13.6
3.3. Потребителски кредити	0.7	5.8	32.0	10.5	11,119	10.9
3.4. Други кредити	40.1	11.2	-23.0	-39.2	552	-40.4

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидиранния баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*. Отрицателните стойности показват превишение на задълженията спрямо вземанията на *Парично-финансовите институции* към сектор *Държавно управление*.

² Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

³ Включва следните позиции: *Други активи и пасиви (нето)*, *Дълготрайни активи* и *Отношения между Парично-финансови институции (нето)*.

⁴ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁵ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

За периодите август 2018 г. - август 2019 г. и февруари 2018 г. - май 2019 г. са направени ревизии на кредитите, съответно според целта на използване и качеството им. Данните за кредитите според целта на използване за периода декември 2015 г. - юли 2018 г. предстои да бъдат допълнително ревизирани. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.

ПАРИЧНИ ПОКАЗАТЕЛИ

(Принос на компонентите им към годишното изменение, %)

	2016	2017	2018	Август 2019	Септември 2019
КОМПОНЕНТИ НА МЗ					
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	7.6	7.7	8.8	7.7	8.3
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	6.6	8.7	6.8	6.8	7.2
1.1. Пари извън ПФИ	1.9	1.7	1.6	1.7	1.7
1.2. Овърнайт депозити	4.7	6.9	5.1	5.2	5.6
2. М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	1.0	-0.9	2.1	0.9	1.1
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	0.3	-0.6	1.7	0.4	0.5
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	0.7	-0.3	0.4	0.5	0.6
3. МЗ - М2(=3.1.)	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.0
ОСНОВНИ ИЗТОЧНИЦИ НА МЗ					
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	22.3	4.0	8.4	6.8	6.4
1.1. Чуждестранни активи	21.7	3.3	9.7	6.3	6.2
1.2. Чуждестранни пасиви	-0.6	-0.7	1.4	-0.5	-0.2
2. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.+2.2.)	-4.2	6.7	7.5	7.5	9.0
2.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ¹	-5.9	2.1	-1.4	1.3	1.7
2.2. Вземания от неправителствения сектор ²	1.7	4.6	8.9	6.2	7.3
в т. ч. Кредити (=а+б+в)	1.4	4.7	8.1	6.1	7.1
а) Нефинансови предприятия	0.1	1.0	3.1	1.9	2.8
б) Финансови предприятия ³	0.6	1.5	1.0	0.8	0.9
в) Домакинства и НТООД	0.7	2.2	4.0	3.3	3.5

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*.

² Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници, с изключение на застрахователни дружества и пенсионни фондове, Финансови предприятия, ангажирани със спомагателни финансови дейности, и Застрахователни дружества и пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

³ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

За периодите август 2018 г. - август 2019 г. и февруари 2018 г. - май 2019 г. са направени ревизии на кредитите, съответно според целта на използване и качеството им. Данните за кредитите според целта на използване за периода декември 2015 г. - юли 2018 г. предстои да бъдат допълнително ревизирани. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.